

NEWSLETTER

institut
VÁCLAVA
KLAUSE

Editorial

Václav Klaus:

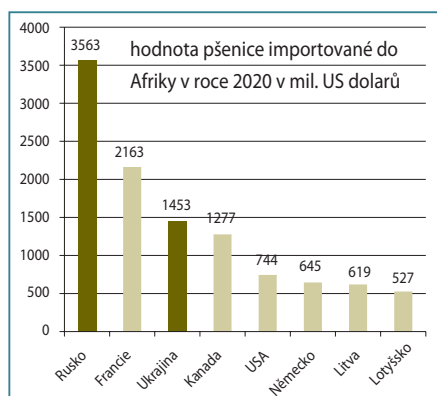
Ekonomika po ruské invazi na Ukrajinu a po covidové pandemii

Otázka IVK: Jak ovlivní válka na Ukrajině Západ a nás?

(I. Strejček, L. Jakl, P. Nečas, A. Schillerová, K. Kříž, J. Kobza, P. Nacher, H. Šťastná, J. Sechter, P. Havel, T. Břicháček, M. Semín, L. Zálom, J. Horecký, M. Ševčík, J. Bartoň, P. Ryska, R. Šmucler, V. Wagner, J. Rajchl, P. Macinka)

BŘEZNOVÝ GRAF IVK

Závislost Afriky na ruské a ukrajinské pšenici

Zdroj: Statista.com, 2022

Institut Václava Klause o.p.s.

Šárecká 29
160 00 Praha 6
e-mail: office@institutvk.cz
www.institutvk.cz
IVK – Newsletter
Institutu Václava Klause
Registrace MK ČR E 11024
Periodicita: měsíčník
Datum vydání: 30. 3. 2022

Ekonomika po ruské invazi na Ukrajinu a po covidové pandemii*

Václav Klaus

Ekonomové před lékaři

Děkuji za pozvání na toto neobvyklé setkání ekonomů se světem lékařů. Je smutné, že spolu navzájem málo mluvíme, ač mají ekonomie a medicína leccos společného. Obě jsou to disciplíny, které nemají k dispozici luxus, který přírodním vědám nabízí „controlled experiment“. Stejně tak nemožno vytvořit pro vědu tolik potřebný tzv. closed system. Proměnných, které vstupují do jejich uvažování a do jejich modelů, je příliš velké množství.

Covidová éra „zmrazila“ všechny naše strukturální defekty.

Ekonomie i medicína jsou si podobné i v tom, že mají – i když to tak lékaři asi nenazývají – svá „mikro“ a „makro“ témata. I lékaři mají nejenom jednoho konkrétního nemocného, ale i své epidemie, čili makrofenomény. Ekonomové mají v makrooblasti své dlouho budované teorie. Hádají se keynesiánci s monetaristy (a dalšími), v mnohém se liší, ale jejich postoje jsou jasně definovány. Ti i oni mohou odkázat na kvalitní učebnice. Nejsem si jist, zda jsou odlišné postoje např. prof. Berana a doc. Maďara ohledně epidemie covidu definovány desítky let známými teoretickými koncepty, ke kterým je možné se přidat, či je odmítnout.

Po ukrajinské válce o rychlém návratu na předcovidovou úroveň ekonomiky nemůže být ani řeči.

Lékaři mají ve svých modelech (explicitně formulovaných či implicitně v jejich hlavách existujících) spoustu neznámých, ale nemají tam exogenní faktory typu paní von Leyenová, pan Timmermans nebo paní

* Poznámky k diskusi v klubu České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně, Lékařský dům, Praha, 22. 3. 2022.

Lagardeová. Nemusí se pokoušet předvídat, jestli bude nebo nebude i nadále prosazován (nebo eventuálně opuštěn) naprosto iracionální Green Deal, který má a bude mít pro ekonomiku zcela ničivé důsledky. Lékaři nemusí spekulovat o tom, jestli budou politici a centrální bankéři i nadále naprosto nezodpovědně tisknout peníze a vyvolávat a umožňovat tím nebezpečnou inflaci.

Lékaři nemusí spekulovat ani o tom, jestli bude nadále dominovat paradigma tzv. nárokové ekonomiky (a společnosti) nebo jestli nastane zmoudření a bude pochopeno, že tudy cesta nevede. Lékaři nemusí spekulovat o tom, jestli bude pokračovat merkelovské „wir schaffen das“ a jestli budeme zahlceni uprchlíky, či nikoli. Lékaři jako občané o tom všem samozřejmě jistě přemýšlejí, ale neovlivňuje to – našťastí – jejich léčení kon-

EDITORIAL

Dvacátého čtvrtého února ráno jsme se probudili do jiného světa. Žijeme v něm již více než měsíc. Leccos se o něm dá už dnes říct, ale zbývá také mnoho neznámého. Těžko může být toto vydání o něčem jiném než právě o rusko-ukrajinské válce a souvislostech kolem ní, včetně dopadů na nás.

Statisíce lidí prchajících před válkou už dorazily do České republiky a další tisíce každým dnem přicházejí. Je to vlna nesrovnatelná s ničím v novodobé historii našeho státu. Ještě více se urychlil dosavadní vzestup cen energií a ten se promítá do cen dalších produktů, zejména potravin. Inflace dostala další impuls a pokračuje v ukrajování z úspor i výdělků. Tragická situace lidí na válkou ztrápené Ukrajině samozřejmě jen těžko snese srovnání. Nevšímat si ale oprávněných obav velké části veřejnosti z dnešního turbulentního vývoje s poukazem na to, že na válkou zmítané Ukrajině lidé trpí daleko více, by ale bylo krátkozraké.

Jako obvykle nemáme v úmyslu na stránkách Newsletteru komentovat a hodnotit aktuální každodenní vývoj (řadu takových našich stanovisek ovšem naleznete na našem webu) ale spíše se zamyslet obecněji nad dlouhodobě-

(Pokračování ze strany 1)

šími trendy. Proto jsme respondenty vyzvali v anketní otázce, aby se zamysleli nad tím, co bude válka na Ukrajině znamenat pro nás a pro Západ, a to nejen z hlediska „skutečných“ dopadů, ale také těch, pro jejichž prosazení, jak už to bývá, se válka stane pouze záminkou, tak jako v případě jiných, třebaže méně závažných krizí v minulosti.

I toto číslo je tedy monotematické a jeho dominantní část tvoří odpovědi na anketní otázku. V úvodu pak publikujeme text Václava Klause, který je implicitní odpovědí do ankety z ekonomického pohledu, k níž jej vyzvali lékaři České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně.

Filip Šebesta

krétního nemocného. Lékaře asi spíše trápí, zda budou pacienti důsledně používat předepsané léky a dodržovat léčebný režim, což je vysoce nejistý faktor.

Vlastní ekonomická úvaha

Naše dnešní setkání by nemělo sklouznout k pokusu o prognózování. Ani v ekonomii, ani v medicíně to dost dobře nejde. V březnu 2020 někteří naši přední ekonomové spekulovali v médiích o tom, že epidemie covidu způsobí pokles tempa růstu české ekonomiky o 1–2 %. Už před ukrajinskou válkou, bylo zřejmé, že se současné úvahy pohybují někde úplně jinde – spíše jde o to, kdy bude v ekonomice dosaženo předcovidového stavu.

Máme inflaci, jakou jsme ještě nikdy neměli. Únorové číslo 11,1 % jistě není číslo konečné. Inflace dál poroste.

Zkušenosti s našimi minulými ekonomickými krizemi nám říkají, že to bude vyžadovat 4 až 5 let. Důsledky světové krize let 2008–2009 byly u nás překonány až v roce 2013. Trvalo nám to nejdéle ze všech zemí, se kterými sousedíme. Při známých strukturálních problémech naší ekonomiky nejsou žádné důvody pro optimistické tvrzení, že by to teď mohlo být kratší. Covidová éra „zmrazila“ všechny naše strukturální defekty.

Obří redistribuce, změna ekonomické síly zemí, skupin lidí i jednotlivců, vznik nově bohatých a nově chudých, zesílení sociálních rozdílů, nová chudoba.

Po ukrajinské válce o rychlém návratu na předcovidovou úroveň ekonomiky nemůže být ani řeči. Přesnější úvahy by vyžadovaly explicitní předpoklady o délce trvání války,

o délce platnosti sankcí, o rozsahu změny toků světového obchodu, apod. To je dnes předčasně činit.

Do situace „po covidu“ a nikoli po, ale v průběhu ruské invaze na Ukrajinu, jsme se nedostali v úplně neutrálním stavu. Nemáme – jako česká ekonomika – teplotu 36,5 °C a tlak 120 na 80. Máme následující čtyři hlavní charakteristiky:

– obří deficit státního rozpočtu (i onen snížený plán deficitu na rok 2022 je třetím nejvyšším deficitem ve stoleté historii české státnosti). Úspěch jeho budoucího snižování narazí na nikoli jednoduše změnitelné mandatorní výdaje státu, na utkvělé představy nemalé části veřejnosti o povinnosti státu platit cokoli;

– inflaci, jakou jsme ještě nikdy neměli (zvýšení cen po cenové liberalizaci v roce 1991 nebylo inflací). Únorové číslo 11,1 % jistě není číslo konečné. Inflace dál poroste;

– nejnižší míru nezaměstnanosti v Evropské unii, neboli vysoce napjatý trh práce. Představa, že uprchlíci z Ukrajiny (jsou-li to opravdu jen ženy a děti, jak tvrdí vládní propaganda) změni napjatost trhu práce, je mylná;

– maláčovsko-babišovskými dávkami v covidové éře bylo mezi našimi občany posíleno přesvědčení, že je možné se jakoukoli ekonomickou krizí promaláčovat, neboli zaplatit její dopady lidem formou deficitu státního rozpočtu, i když stát žádné – někde potajmu uskládněné – zdroje nemá a mít nemůže;

– členstvím v EU nemáme o těchto zásadních věcech možnost samostatně rozhodovat, protože jsme vázáni rozhodováním Evropské komise.

Představa některých našich politiků, že k nám právě teď přichází pracovní síla, je mylná.

Měli bychom začít strukturovat náklady války na Ukrajině pro zemi našeho typu, zatím aspoň kvalitativně. Odlišme v prvním přiblížení náklady přímé a nepřímé.

Přímými náklady budou:

– náklady přímé finanční či materiální pomoci Ukrajině, které mají tu výhodu, že budou explicitně schvalovány, a proto bude jejich rozsah alespoň zhruba známý (říkám zhruba, protože budou poschovávány v řadě rozpočtových položek vlády, krajů, obcí). Náklady soukromých ekonomických subjektů bude daleko těžší odhadovat, veřejnými rozpočty nebudou procházet;

– přímé náklady pobytu ukrajinských uprchlíků v naší zemi, které budou větší než náklady covidové epidemie. Představa některých našich politiků, že k nám právě teď přichází pracovní síla, je mylná;

– náklady zpřetrhání toků obchodu, do dávek zboží a služeb, důsledky nových úzkých míst ekonomiky, vznik od doby komunismu neznámých „shortages“ (nedostatků), návrat fenoménu čekání, front a s nimi spojených netržních (a necenových) způsobů obstarávání nedostatkového zboží. Nenulové budou i náklady sankcí uvalených na Rusko, které pocítí nikoli USA, ale Evropa a zejména její střední a východní část. Sem patří i důsledky ukončení aktivit ruských podniků u nás a českých podniků v Rusku;

Nenulové budou i náklady sankcí uvalených na Rusko, které pocítí nikoli USA, ale Evropa a zejména její střední a východní část.

– zesílení negativního působení ideologicky (nikoli ekonomicky) orientované energetické politiky dnešní EU (a tím i České republiky), která hrozí rozvratem energetiky, dopravy a teplárenství s bezprostředními dopady do životů milionů lidí;

– náklady militarizace společnosti, vyvolané nejen nákupy moderní, nesmírně nákladné vojenské techniky.

Nepřímými náklady bude:

– celkové oslabení světové, evropské a zejména východoevropské ekonomiky zejména v důsledku narušení dlouho vytvářeného a křehkého pletiva obrovského množství ekonomických vztahů;

– obří redistribuce, změna ekonomické síly zemí, skupin lidí i jednotlivců, vznik nově bohatých a nově chudých, zesílení sociálních rozdílů, nová chudoba;

Dojde k využití krize k další radikální unifikaci Evropské unie, k posílení pravomocí bruselské administrativy a k oslabení postavení jednotlivých členských zemí.

– rozvrat s Ukrajinou sousedících zemí masovou uprchlickou vlnou, vůči které platí všechny známé argumenty uplatňované v diskusi masové migrace. Případná absorpce uprchlíků bude dlouhá a nákladná;

– dojde k využití krize k další radikální unifikaci Evropské unie, k posílení pravomocí bruselské administrativy a k oslabení postavení jednotlivých členských zemí;

– celkové omezení svobody a demokracie různými výjimečnými a nouzovými stavy, přijetí filosofie přítel-nepřítel, ostrakizování lidí, hledání vnitřních nepřítel, nová éra omezení svobody slova (včetně cenzury), svobody, sdružování a shromažďování.

Shrnuto. Nečeká nás nic dobrého. ■

OTÁZKA IVK

Jak ovlivní válka na Ukrajině Západ a nás?

Ivo Strejček

člen Správní rady IVK

Čeká nás omezování svobody a stále tužší regulace. Čeká nás zchudnutí a výrazné snížení životní úrovně, čekají nás ohromující výdaje do zbrojení a militarizace společnosti, do zajištění vnitřní bezpečnosti vyceněné migračními přílivy nejen z východu, ale vzápětí také jihu. To bude v důsledku znamenat kulturní, ekonomické a sociální rozbití naší země – tedy to nejhorší, co nás může potkat.

EU „ukrajinsko-ruské“ situace zneužije a bez odporu členských států (z jejich strachu z vnějšího nebezpečí) se bezprecedentně centralizuje (ČR se „rozplyne“ v EU se všemi důsledky). Německo – dnes již nepochybnitelný ekonomický a politický hegemon EU – začíná s vlastním vyzbrojováním a stane se militarizovaným gigantem rozhodujícím o Evropě (tím budou ukončeny i sny o vzniku jakési evropské armády, neboť tou již bude ta německá – plus kdo se k ní přidá).

Zelené šílenství s názvem Green Deal bude Bruslem pod heslem „budování energetické nezávislosti na Rusku“ urychleno, jeho dodržování bude povinné a proto vynucováno (což prohloubí strádání nejširších vrstev obyvatelstva). Evropa, vnitřně ekonomicky a sociálně stále slabší, bude od jihu i východu sousedit s nestabilním geopolitickým prostředím. A USA nebudou mít na Evropu moc času, budou mít plnou hlavu starostí nejen samy se sebou ale především s Čínou.

Západ se nepokusil pochopit a jednat o obavách Ruska ze Západu (racionálních – iracionálních) a bude to on (nejen Rusko), kdo na osudovou chybu nedostatku politického realismu vážně doplatí. Kéž bych se mýlil!

Ladislav Jaki

člen Správní rady IVK

Náklady spojené s dopady válečného konfliktu na Ukrajině budou i u nás obrovské, na tom se jistě shodneme všichni. Shodneme se i v tom, že některé náklady jsou *přímé* a alespoň zhruba vyčíslitelné, další jsou *nepřímé*, sekundární a jejich výše může být spíše odhadována, a to více či méně přesně.

Daleko vážnější dělení nákladů než na přímé a nepřímé je ale podle mne dělení na náklady svým způsobem *nutné* na straně jedné a na náklady zcela *nenutné*, které se samotnou válkou nesouvisejí, válka u nich hraje pouze roli fikového listu, na straně druhé.

Platí zde beze zbytku teorém, že moc, která chybí podstatný korektiv ústavní, politický či korektiv v podobě veřejného mínění, vždy využije jakékoli krize k dalšímu utažení šroubů. To jsme viděli i za krize koronavirové (do značné míry umělé), nyní to ještě ostřeji vidíme u krize způsobené vpádem ruských vojsk na Ukrajinu. Už to začalo, ale neblahý vývoj bude pokračovat dál a bude se nadále urychlovat.

Bude pokračovat hospodářská politika vedoucí ke skokovému navýšení inflace, což způsobí decimaci střední třídy, spoléhající se na své úspory.

Bude pokračovat raketový růst cen energií, který se promítne nejen do inflace, ale i do skokového nárůstu cen vybraných komodit zcela nad rámec už tak vysoké inflace.

Budou pokračovat dramatické turbulence na trhu s bydlením a s potravinami.

Budou pokračovat a přitvrzovat nesmyslná omezení s údajným cílem ovlivnit podnebí za sto let. Opět s dramatickými sociálními dopady a s dopady na svobodné rozhodování. „Kouř nad bojištěm“ schová a tím i umožní tak drastické kroky, které by za jiných okolností nemohly projít. Teď projdou. Všechny tyto jevy bude vláda zdůvodňovat dopady války a bude alibisticky tvrdit, že to s její politikou nesouvisí. Možná leccos hodí na vládu minulou a na její „covidové“ deficit.

Vážnější ale budou dopady na naši demokracii a na individuální svobody. Pod záminkou, že přece žijeme ve válce, bude nadále omezována svoboda slova a zavedeny prvky předběžné cenzury namísto standardní odpovědnosti za publikované

výroky. Bude omezeno právo shromažďovací i spolčovací. Nastanou útoky na soukromé vlastnictví, protože ve válce je přeci možné vše.

A nad tím vším se bude vznášet atmosféra vybičované militaristické propagandy, jejímž důsledkem bude strach, autocenzura a faktická nemožnost kritiky postupu vlády, protože každá kritika přece nahrává nepříteli. Nástroje jako „nouzový stav“ zbaví exekutivu nutnosti hájit své kroky ústavním a politickým způsobem, ochromená veřejná debata zase umožní neohlížet se na udušené veřejné mínění.

Ano, vláda nepřehání svými slovy o tom, že žijeme ve válce. Je to ale válka státu proti svým občanům.

Petr Nečas

bývalý premiér ČR

Prožíváme přelomové období v Evropě i ve světě. Výraznější než bylo třeba 11. září 2001, obě války v Perském zálivu, Afghánistán nebo války v bývalé Jugoslávii, nejvýraznější od pádu Berlínské zdi a rozpadu komunistického bloku. Je to návrat k železné oponě a současná horká válka na Ukrajině je počátkem dlouhodobé nové studené války. Na Ukrajině se odehrává válka mezi Ruskem a Západem. Ukrajina je bojištěm vojenským, ale i politickým a stále více ekonomickým.

Rusko se soustavně bojí útoku ze Západu, není důležité, že my považujeme tuto obavu za paranoidní. Od začátku 17. století bylo Rusko šestkrát napadeno ze Západu, v průměru jednou za 80 let: 1605 Poláci dobyli Moskvu a dosadili Lžidymitrije, 1708 Švédové s Karlem XII., 1812 Napoleon dobývá Moskvu, 1853 Krymská válka a 1914 a 1941 dvě světové války. Od 90. let se postupně naplňují oprávněné aspirace náro-

Útok Ruska změnil svět

Stanovisko Institutu Václava Klause ze dne 24. 2. 2022

Radikální zvrát, který nastal dnes ráno, nás nejen překvapil, ale i šokoval. Napadení suverénní země je neakceptovatelné a je potřeba jej odsoudit. Očekávali jsme rozumné chování Ruska, bohužel k němu nedošlo. Je nám smutno z lidského neštěstí, bolesti a utrpení, ke kterému dochází při násilném proniknutí ruské armády na ukrajinské území. Cítíme lítost nad tím, že nebyly využity všechny možnosti mírového řešení sporu, jehož je Ukrajina do značné míry jen tragickou obětí.

Stejně jako z Ruska nikdo nesejme jeho obrovský díl odpovědnosti za probíhající krvavou válku, bude část odpovědnosti ležet i na každém, kdo mohl a snad ještě může přispět k okamžitému zastavení vojenských akcí.

Václav Klaus a kolektiv IVK, 24. 2. 2022

dů střední a východní Evropy a NATO a EU se postupně přibližují k ruským hranicím. Rusko je politicky a vojensky marginalizováno, jeho HDP na úrovni Itálie a vojenské výdaje na úrovni Francie z něj dělají mocnost druhého řádu, jejíž prestiž stojí a padá pouze na obrovském arzenálu jaderných zbraní. Jeho evropský a globální vliv je postaven pouze na obrovském nerostném bohatství. Politická a bezpečnostní demarginalizace Ruska byla legitimním požadavkem, který rozumnější část Západu byla ochotna vzít v potaz. Zvláště, když všechny Energiewende a Green Deal nahrávaly ruským zájmům a situace na Ukrajině nebyla černobílá.

Vedení Ruska se však místo politického dialogu rozhodlo po carském Rusku a stalinsko-brežněvovském SSSR začít budovat třetí ruské impérium. Ze situace plné různých odstínů šedi udělali černobílou. Rusko bude v izolaci a změní se v surovinový přívěsek Číny. Západ se tváří v tvář nevyprovokované ruské agresi sjednotí, energetická politika EU se snad stane více realistickou. Globální obchod poklesne a bude i na Západě nahrazen snahou po regionální soběstačnosti. Není cesty zpět, Rusko je nepřítel chtějící svoji třetí říši. Sláva Ukrajině.

Alena Schillerová
předsedkyně
poslaneckého klubu
Hnutí ANO

Válka na Ukrajině je tragédie, a to co Rusko rozpoutalo je neodpustitelné. Všichni jsme si asi uvědomili, že jistoty, které máme, jsou velmi pomíjivé. Ty důsledky si ale teď ještě většina lidí příliš neuvědomuje. Respektive vidíme jen ty, které bijí do očí, to znamená rostoucí ceny energií nebo pohonných hmot. Ty mají své konsekvence, které nemusí být na první pohled tolik zřejmé. Rostoucí náklady budou například tlačit přepravce do zdražování jejich služeb, a to povede i ke zvyšování koncových cen. Když k tomu přidáme další vlivy, jako je inflace, tak se to dotkne skutečně každého.

Další – a nechci o tom mluvit jako o problému, protože to je prostě něco, s čím se musíme vypořádat, je vlna uprchlíků. Do pohybu se dala obrovská spousta lidí, kteří z pochopitelných důvodů utíkají před válkou, v drtivé většině se přitom jedná o ženy a děti, a naší povinností je těmto lidem pomoci. Zároveň ale s nimi musíme od začátku pracovat, je třeba mít jasnou strategii, a to jak krátkodobou, tak dlouhodobou. Abychom problémy minimalizovali, musíme vědět, jak je integrujeme do našeho systému, to znamená, že je třeba řešit oblast bydlení, vzdělávání, zdravotnictví či začlenění na trh práce. To všechno samozřejmě bude vyžadovat náklady ze státního rozpočtu a je jasné, že bude potřeba jeho

novela. Čím déle bude Ministerstvo financí otálet, tím to pak bude složitější. U naší vlády ale zatím nevidím ani ty plány, ani novělu státního rozpočtu. Jak jedno, tak druhé je podle mě obrovská chyba, která se vládě v budoucnu vymstí.

Další velkou chybou je, že ignorují problémy našich občanů, dávají je do kontrastu s problémy na Ukrajině, a tím vláda říká, že to jsou marginálie. Pokud na to upozorňujeme, jsme osočováni z rozeštvávání společnosti, to je ale nesmysl. Čím více budou mít lidé vlastních problémů, které se jim nebude dařit řešit, tím menší bude jejich vůle řešit problémy, které se jich zdánlivě nedotýkají.

Karel Kříž
ekonom

Ukazuje se už skoro třicet let, že existence komunistických zemí byla pro Západ velkým dobrodiním. Vždy když různí jejich neomarxisté, šarlatáni a chaoti navrhovali změny „toho hrozného kapitalismu“, stačilo je poslat na exkurzi k nám na Východ, třeba do NDR, tam se to dobře srovnávalo, a bylo po entuziasmu a po změnách. Jakmile ovšem komunismus zmizel, rozkvetly západní společnosti všemi barvami. Měnily se postupně univerzity, filmy, média, narativy a – následně – i obsah politiky. Široce sdílená víra v západní racionalitu, předvídatelnost, stabilitu, metodu kritického myšlení, a v ochranu (často dočasně) menšinových názorů, postupně bere za své. Jsme přímými svědky rozvratu ekonomického kalkulu, základu racionálního rozhodování o praktických věcech kolem nás. Cena už není nezávislý parametr ekonomického rozhodování, nýbrž nástroj dosahování „správných cílů“. Green deal, uhlíková daň, taxonomie, bankovní restrikce projektů dle správné ideologie, nejnověji i covidismus, to jsou jednotlivé stupně probíhajícího rozvratu. Nyní k nim tedy bude patřit i rozlišování surovin a energií na „hodné“ z Kataru a Saudské Arábie a „zlé“ z Ruska, případně z Číny.

Aby toho nebylo dost, přichází poslední výstřel do vlastní nohy: Západními státy a institucemi organizovaná zlodějna: Vidíme teď, jak snadné může být ukrást fotbalový klub, dům, letadlo, jachtu, firmu, ale nyní i devizové rezervy jiného státu! Kliknutím myši nastává anihilace biliónů. Tím se dostáváme k tomu nejhoršímu: Sám Západ si podkopává status svých měn, zejména dolaru, jako měn rezervních.

Je jisté, že státy, firmy a jednotlivci po celém světě, i u nás a v Americe samotné, situaci pečlivě sledují a vyhodnocují. Amerika si po světě kupuje zboží a služby, financované tištěním peněz a hromaděním deficitů. Nejen vlády a centrální banky,

ale i poslední obchodník s rybami někde v Kambodži, ti všichni dosud spoléhali na dolar – ve svých bilancích, na svých dolarových účtech, v akciích, dluhopisech, nebo třeba v zašitých peřinách. Stanou se teď všichni minimálně podezřívaví a budou diverzifikovat – hlavně do juanu. Nabídka dolarů na trhu tedy bude stoupat, což povede k poklesu kursu USD, ke zdražení amerických dovozů, zrychlení inflace a k dalšímu kolu celosvětového úprku od dolaru. Máme zde perpetuum mobile na skutečné zničení Ameriky, a nejen Ameriky, nýbrž celého Západu.

Jiří Kobza
poslanec SPD

Očekávám synergický efekt více procesů. Zprvce zásadní překreslení geopolitické mapy světa, kdy americká snaha o návrat k bipolárnímu uspořádání je očividně odsouzena k nezdaru nastupujícími bloky s rozdílnými zájmy i zdroji. Proti ekonomicky churavějícímu (a uvnitř soupeřícímu a zadluženému) euroamerickému bloku se postaví blok dominovaný primárně Čínou, s Ruskem jako surovinovou a energetickou základnou, Indií, Íránem a dalšími regionálními mocnostmi Asie a jižní Ameriky.

Válka na Ukrajině generuje (a zároveň ukrývá) řadu závažných negativních jevů:

1. Posiluje potlačování základních lidských práv a svobod, zejména svobody názoru a projevu – včetně používání trestních sankcí za politicky nekorektní a nekonformní názory.
2. Nastupují politické procesy hledající oprávnění a sebezdůvodnění právě v ruském útoku na Ukrajinu, v údajném ohrožení Evropy a České republiky Ruskem a v existenci jakéhosi permanentního válečného stavu a v hledání nepřítelů (jako u Orwella).
3. Enormní posílení (pracovní i nepracovní) migrace (nejenom) z Ukrajiny do Evropy, z toho ve velké míře do naší vlasti – se všemi předpokládatelnými negativními efekty, na které jsme citliví.
4. Silné, výhradně negativní, ekonomické dopady sankcí a migrace na životní úroveň Evropanů a Čechů.
5. Odstržení se od Ruska povede nejenom k vyšším cenám pohonných hmot, energií a surovin (hliník, nikl, pšenice), ale i k dalšímu propadu bilance veřejných financí a životní úrovně obyvatel. Což v podstatě zlikviduje tzv. střední třídu a povede to k zániku mnoha firem a tím i pracovních míst.
6. Vysoká inflace, markantní růst základních životních potřeb a skutečnost, že stát pomáhá více cizincům, než vlastním potřebným občanům vyvolá značné pnutí ve společnosti a silný sociální neklid. ▶

Patrik Nacher
poslanec Hnutí ANO

Za normálních okolností by mimořádné události, jakými jsou válka na Ukrajině či dvouleté martyrium s covidem, vyústily v návrat zdravého selského rozumu a k řešení opravdu stěžejních záležitostí. Bohužel, jak se ukázalo po covidu, ta progresivní část společnosti se vzpamatovala rychle a dokonce přešla do aktivní pozice, takže některé hlouposti kolem politické hyperkorektnosti a progresivních nápadů, paradoxně právě po covidu nabraly na rychlejším tempu.

No a s podobnou, poněkud skeptickou, optikou se proto dívám i na dobu, která bude následovat po skončení válečného konfliktu na Ukrajině. Místo očekávané racionalizace debaty třeba kolem Green Dealu a naší energetické soběstačnosti, může dojít k pravému opaku – více Green Dealu a akcent na evropské řešení, bez ohledu na naše specifika. A totéž platí u potravinové soběstačnosti, která se teprve v době války, stává prioritou. Změní se v této věci něco? Rád bych tomu věřil, ale jsem mírný skeptik. A co třeba takové téma svobody projevu a boj s cenzurou? Posune se to po skončení konfliktu, kde jeho jedna strana má doma nefalšovanou cenzuru a my se vůči této straně vymezujeme? Půjdeme logicky opačným směrem, tedy k rozšíření demokratické diskuse a svobodného projevu bez státních i nestátních zásahů? Zdravý rozum by tomu velel, ale také se můžeme vydat opačným směrem, směrem k větším omezením a paradoxně, válka na Ukrajině se může stát onou záminkou k této cestě.

Hana Šťastná
ředitelka Regionální
agrární komory
Jihočeského kraje

Věnuji se odvětvím, která by paradoxně válka mohla přesunout z okraje na střed veřejného zájmu. Zemědělství a potravinářství. Už Henry Kissiger řekl, že kdo ovládá ropu, ovládá národy, a kdo ovládá potraviny, ovládá lidi. Momentálně hysterický růst ceny jídla je odrazem dramatického nárůstu jeho výrobních nákladů, zejména v podobě plynu, paliv, elektřiny, dusíkatých hnojiv (vyrobí se z nedostatkového zemního plynu), mezd. Zdražuje zemědělská technika, jsou problémy s náhradními díly. Ke snižování globálních zásob potravin přispívá, kromě spekulativních obchodů, reálná paralýza exportu obilí a olejnin z Ukrajiny (očekává se výpadek 35 mil. tun obilovin z trhu EU) a sankce uvalené na

Rusko a Bělorusko. Kéž by uvedené skutečnosti vedly k přechýlení české agrární politiky směrem od závislosti na jejich dovozu směrem k vyšší potravinové soběstačnosti, k podpoře produkčních zemědělců a ke zkrácování cesty jídla „od vidlí po vidličku“. Bio-seno a mokřady nás neuživí. Ostatně dnes už ani nemůžeme počítat s tím, že plány Rusů zhatí, naši vepři boubelatí, protože domácí prasata jsou v České republice téměř na vyhynutí.

Jan Sechter
náměstek
ministra dopravy

Bude obtížné najít pro západní (evropskou a americkou) diplomacii po válce novou pozici a autoritu pro poválečné uspořádání. Mnoho let před válkou se promarnilo: po připojení Krymu k Rusku a etablování separatistických sil na východě Ukrajiny 2014 bylo rolí Západu přimět Rusko a Ukrajinu plnit Minské dohody. Příměří, propuštění rukojmích a stažení všech ozbrojených útvarů obou stran měla kontrolovat OBSE. Západ měl důsledně vyžadovat ukrajinskou ústavní reformu, decentralizovat a přijmout právní předpisy ke statutu Doněcké a Luhanské oblasti. V roce 2015 švýcarská diplomatka Tagliaviniová rezignovala na funkci zmocněnkyně OBSE pro Ukrajinu slovy, že její mise je zbytečná.

Bohužel, Čína, Indie, Izrael, Turecko, Svatý Stolec a další mají lepší výchozí pozici pro architekturu budoucího uspořádání, ale i důvěru obou stran nutnou pro garanci mírového procesu. Nezpřetrhaly si komunikaci, neeskalovaly konflikt a jejich politika nevmanévrovala diplomacii do pozice, kdy jakýkoliv politický kontakt s Ukrajinou či Ruskem byl vnímán jako bezpečnostní ohrožení svých zájmů. Západ proto vyjde z tohoto procesu oslaben, nikoliv proto, že správně podpořil Ukrajinu proti ruské agresi, ale protože nemá alternativní plán ke svému (ne)postupu z období, které válce předcházelo.

Petr Havel
agrární analytik

Jak zásadní budou důsledky války na Ukrajině, bude záležet samozřejmě na délce a konečném vyznění válečného konfliktu. Již dnes je ale zřejmé, že v EU a obecně západním světě dojde, a také již k tomu dochází, k výraznému přehodnocení došavadních priorit a strategií, a to zdaleka nejen těch energetických. To bude v praxi znamenat růst nákladů na produkci čehokoli a tedy také růst cen všeho myslitelného

zboží, včetně poměrně pro spotřebitele citlivé položky, totiž cen potravin.

I proto lze očekávat alespoň částečné nebo dočasné přehodnocení některých evropských environmentálních cílů, například uvádění půdy do klidu a snížení ploch určených k „neprodukcí“. Obavy lidí z růstu cen a poklesu jejich životní úrovně budou ovšem také pravděpodobně politicky zneužity v různých podobách k omezování občanských, obchodních a dalších svobod, a k různým projevům regulací. Mezi ně mohou patřit například zákazy exportů zemědělských komodit, změny ve zdanění potravin nebo specifické dotační programy podporující některé komodity a komunity na úkor jiných. Výsledkem tak patrně bude prohlubování rozdílů ve společnosti, zejména sociálních, ale také v přístupu k řešení nových výzev v rámci EU, včetně přístupu k členství Ukrajiny.

Tomáš Břicháček
právník a publicista

Přáli bychom si, aby střet s touto tragickou situací vrátil Západ zpátky na pevnou zem, aby jej uzdravil z jeho mentálních poruch spojených s progresivismem a zeleným třetěním, aby jej probudil z jeho zhýčkané znučenosti. Obávám se ale, že tomu bude přesně naopak, že problémy Západu, a zejména Evropské unie, se naopak prohloubí. Ve světle ruské agrese zde bude tendence vyzdvihovat a vychvalovat západní společenský model, a přitom ještě více než doposud přehlížet jeho chyby. Totéž platí ve vztahu k evropské integraci, respektive jejímu současnému centralistickému pojetí. Jistě zesílí snahy o omezení svobody slova. A velkým vítězem bude především Zelený úděl, který teď – v souvislosti s úsilím o odstřížení se od ruských fosilních paliv – bude prosazován s ještě větší vehemencí, a vůle stavět se mu na odpor bude slábnout.

Michal Semín
zakladatel Akce D.O.S.T.

Válečný konflikt na Ukrajině, jehož prostřednictvím si velmoci a různé nadnárodní vlivové skupiny jen překreslují hranice svých dominií, posouvá projekt Velkého resetu (viz nový společenský model v gesci Světového ekonomického fóra či Agenda 2030) na kvalitativně novou úroveň. Prostě co se dosud nepodařilo prosadit pod rouškou „boje s pandemií“, bude se moci realizovat pod záminkou „boje s Ruskem“.

Významně naroste cenzura, jakož i okruh zakázaných názorů (vládní Centrum proti

terorismu a hybridním hrozbám má od února nový terč: *Středoevropská identita jako součást protizápadního narativu na kvazi-mediální scéně*), naše občanské svobody budou dlouhodobě ostřelovány z pozic na sebe navazujících výjimečných stavů (již ohlašované nové pandemie, energetická a potravinová krize, masová migrace, kybernetické útoky) a pod pláštěm finančního resetu se na scéně objeví programovatelné digitální měny centrálních bank, umožňující plnou kontrolu jejich emitentů nad porobeným lidem. Svobodomilovné občany, zastávající konzervativních hodnot a vůbec všechny, kteří aktivně nekolaborují na paradigmatické transformaci naší společnosti, rozhodně nečekají lehké časy. Osobně jsem toho názoru, že od této budoucnosti nás již může zachránit jen opravdový zázrak.

Luboš Zálom
místopředseda
Svobodných

Předpokládejme, že válka bude dále konvenční a skončí brzy. Ovlivnění mohou být pozitivní i negativní. Bojím se, že k zásadnímu pozitivnímu ovlivnění Západu i nás nedojde. I když bych si přál, abychom se jako Západ poučili a nastavili naši politiku, od ekonomické až k obranné, mnohem rozumněji, nestane se to. Nevěřím, že skončí Green Deal. Možná budou jeho parametry upraveny, ale to bude všechno. Možná se EU odhodlá odříznout se od ruského plynu, ale nebude vůle nahradit jej našimi vlastními efektivními zdroji (tedy jádrem a fosilními palivy). Nevěřím také, že začneme budovat skutečně bojeschopnou armádu. Nebude ochota to zaplatit. A stejně tak si nikdo z politiků neuvědomí, že tvořit silnou protiváhu Rusku znamená mít silnou ekonomiku založenou na čistě tržních principech.

Negativních ovlivnění bude mnoho. Růst moci státu, zavedení neoficiální nebo i oficiální cenzury, studenoválečnická ideová mäsírka ve školách i v médiích, neřešené ekonomické problémy (vystřelené ceny, atd.). Na druhou stranu bych chtěl být optimista: to vše může znamenat katarzi a nějaké uvědomění na straně občanů. No a pokud válka přeroste ve světový konflikt, pak si asi nemusíme lámat hlavu, co bude potom...

Jiří Horecký
prezident Unie
zaměstnavatelských
svazů ČR

Jsem přesvědčen, že změna vnímání obrany a bezpečnosti. Vidíme to již nyní na rozhodnutí řady evropských zemích zvýšit zásadně výdaje na obranu. Tento myšlenkový posun není ale jen na úrovni vedení

jednotlivých států. Řada, zejména mladších lidí, měla dlouhou dobu pocit, že válka, resp. bezprostřední ohrožení životů, je něco, co se může dít na jen na Blízkém východě nebo v Africe, a nyní je to kousek od našich hranic. A tento šok povede ke změně našeho vnímání bezpečí a priorit.

Dále si myslím, že ukrajinská krize zásadně ovlivní všechny, často i iracionální snahy o tzv. zelenou revoluci (Green Deal, Fit for 50, zelená taxonomie, apod.). Současná energetická krize způsobená, nebo možná spíše akcelerovaná, válkou v Ukrajině změní současné a budoucí snahy o restrukturalizaci energetických zdrojů. Jasná akceptace jádra jako jedné cesty je první dobrou zprávou.

Válka bohužel dlouhodobě ovlivní vztahy s Ruskem, a to nejen naše, ale celého světa. Potenciální rusko-čínské spojenectví pokládám za možnou budoucí hrozbu. Osobně mě budoucí (a pravděpodobně dlouhá) izolace ruského národa mrzí. Jednak z úplné izolace jakéhokoli národa nikdy nevzešlo nic dobrého, ale já osobně vnímám, že naše historie, kultura či slovanské kořeny jsou s Ruskem bližší než např. s arabským světem.

Dějiny často ovlivňují jednotlivci a méně často masy, ne jinak je tomu i v tomto případě.

Miroslav Ševčík
proděkan NF VŠE

Jakýkoliv válečný konflikt je především tragédií pro tisíce, statisíce a v případě války na Ukrajině pro desítky milionů lidí. A to nejenom v oblasti přímého válečného konfliktu, ale i mimo tyto zóny přímého vojenského střetu. Koneckonců to sami pocítujeme v naší zemi při snaze pomoci Ukrajinčům, kteří utíkají před válečnými hrůzami.

Vojenský konflikt na Ukrajině dal vyniknout různým formám boje. Vedle bezprostřední

ho vojenského konfliktu jsou vedeny boje na dalších frontách. Tou nejvýznamnější se jeví hybridní válka. Dochází k bezprecedentním manipulacím s fotografiemi a videozáznamy, jsou používány stovky falešných informací. Dezinformátoři, manipulátoři a konspirátoři se podílejí na ostrakizaci osob, které se snaží podávat objektivní informace a odhalují jednostrannost interpretace probíhajícího konfliktu mainstreamovými médii. Je to bezprecedentní útok na svobodu slova, srovnatelný snad jen s Covidismem.

Válka na Ukrajině dlouhodobě naruší jemné předivo dodavatelsko-odběratelských vztahů. Způsobí prohloubení nedostatkové ekonomiky v mnoha oborech. Pokud válka neskončí během několika dnů, může ohrozit zvláště významným způsobem zemědělskou produkci Ukrajiny a prohloubit tak její již tak svízelnou ekonomickou situaci. Související ekonomické sankce vyhlášené oběma stranami konfliktu mohou vést k významnému poklesu životní úrovně sociálně nejslabších a středních vrstev obyvatelstva, nejenom v Rusku, ale i na „Západě“, především pak v zemích EU.

Jan Bartoň
publicista

Ruská intervence na Ukrajině je na Západě interpretována jako válečný zločin Ruska či personifikovaně jako „Putinova válka“. Americký prezident Joe Biden už Vladimira Putina nazval válečným zločincem. Bude Biden s válečným zločincem Putinem vůbec jednat?

Utrpení Ukrajiny a její obětování v rámci mocenské hry USA s Ruskem je zřejmé. Americká administrativa svým oznamováním termínů ruské invaze počínaje lednem, pak dokonce dnem 16. 2. 2022, jen přilévala olej do ohně. I ukrajinský prezident Volodymyr Zelenskij tuto americkou politiku ostře kritizoval a možná i proto se Zelenskij mylně domníval, že Rusko na Ukrajinu nezaútočí. ▶

Předplatné IVK

instit
VÁCLAVA
KLAUSE

Předplatné IVK zahrnuje pravidelný newsletter, newslettery plus, sborníky a ostatní publikace, pozvánky na semináře.

Základní cena předplatného je 660 Kč.
Studentské předplatné 330 Kč.

predplatne@institutvk.cz

Pak přišlo „překvapivé“ ruské uznání odtržených povstaleckých republik u hranic s Ruskem, stažení všech ruských diplomatů z Kyjeva a zahájení ruské invaze. Rusku se podařilo nejvíce postoupit na jihu Ukrajiny z Krymu a ruská armáda ovládá území spojující Donbas s Krymem. Pouze Mariupol se ještě Rusku nepodařilo zcela ovládnout.

Sankce proti Rusku nemohou samozřejmě ovlivnit ruský postup na Ukrajině. Jednak nejsou řadou zemí dodržovány – mimo jiné i Indii a samozřejmě i Čínou, se kterou uzavřel Putin „strategické partnerství“, a pak má Rusko i přes západní sankce stále ještě dostatečné finanční rezervy k tomu, aby se vyhnulo platební neschopnosti. A vyhrožuje i tím, že některým zemím ne přátelsky nakloněných Rusku bude splácet dluh v rublech.

A nakonec ruská invaze na Ukrajinu ukázala i poměrně překvapivou skutečnost. Západní politici zcela pominuli, že je Rusko jaderná velmoc a Putin jim to hned na počátku ruské intervence bez obalu připomenul.

Závěr: Ukrajina byla USA obětována v rámci testování toho, kam až může Západ ve vztahu k Rusku jít. Přitom Biden již před invazí prohlašoval, že se americká armáda ruské nepostaví a nechal stáhnout všechny americké poradce. Komentoval to tak, že pokud by po sobě stříleli Rusové s Američany, byl by to počátek třetí světové války. Pokud ale bylo obětování Ukrajiny předem na americké straně vykalkulováno, je to cynická realita současného světa. Rusko na Ukrajině zkouší i své nové „superzbraně“ – nadzvukové rakety. Zelenskyj už nechce do NATO a do EU se Ukrajina může podle „expertů“ dostat „do dvaceti let“. Ukrajina je tedy evidentním obětním beránkem neúspěšné Bidenovy politiky. Těsně po ruské invazi dosáhla Bidenova popularita nového dna – pouze 40,4 % Američanů s jeho politikou souhlasilo. Pokud Biden doufal, že s ruskou intervencí na Ukrajině získá zpátky své ztracené voliče po afghánském debaklu, evidentně se přepočítal.

Pavel Ryska
ekonom

Během dvouleté epizody Covidu-19 jsme se poučili, že žádná krize nezůstane nevyužita. Na začátku pandemie se mnozí domnívali, že v důsledku hospodářského poklesu Evropská unie přestane prosazovat drahé zelené politiky. Že bude omezena řada zbytečných výdajů, protože na ně jednoduše už nemáme. Stal se pravý opak. Zatímco veřejnost četla o denních přírůstcích nakažených, zájmové skupiny využívaly nepozornosti a strachu lidí a v krizové chvíli prosadily to, co se jim do té doby prosadit nedařilo.

Válka na Ukrajině bude nový a možná ještě silnější urychlovač trendů. Z Bruselu zní, že

Na únorové číslo Newsletteru, které jsme celé věnovali korespondenční volbě, jsme navázali seminářem uspořádaným 21. března 2022 ve spolupráci s předsedou Ústavně-právního výboru Radkem Vondráčkem v prostorách Poslanecké sněmovny. Na akci vystoupil za IVK ředitel Jiří Weigl a člen Správní rady Ivo Strejček. Videozáznam naleznete na YouTube kanále IVK a ve videoarchivu Poslanecké sněmovny.

jelikož musíme omezit dovoz ruských fosilních paliv, jenom to dokazuje, že výroba elektřiny má být výhradně z obnovitelných zdrojů. Tedy ještě více drahých a nespolehlivých zdrojů energie. Politici, úředníci a takzvaní experti si během Covidu zamívali nouzové stavy, které nyní opět vyhláší a prodlužují, akorát se změnil důvod. Novodobí cenzori se během Covidu-19 označili za ochránce veřejnosti před nevědeckými „dezinformátory“. Nyní mají novou a snad ještě lepší záminku pro cenzuru – chrání nás před nepřátelskou propagandou v době války, zatímco tu správnou propagandu budou sami vytvářet.

Prvotní dopad války na Ukrajině je hospodářský. Naše ekonomika musí unést ještě rychlejší inflaci, platit krátkodobě výdaje na pomoc Ukrajincům i dlouhodobě vyšší výdaje na zbrojení. Věřím, že to vše Česká republika zvládne. Nejsem si však jistý, jestli naše země zvládne útok na svobodu myšlení a vyjednávání.

Roman Šmucler
prezident České
stomatologické komory

U války je podstatná klíčová „drobnost“, kdo ji vyhraje. Důsledky napoleonských válek by nepochybně byly jiné, kdyby Napoleon zvítězil. Ale mnohé už v české společnosti vidíme nyní.

Za posledních více než sto let se Česko posunulo na Východ. Nikdo by v roce 1870 nepovažoval Prahu za jeho součást. Byla to tisíc let jedna z metropolí západních říší a plnila úlohu specifické pohraniční země. Po roce 1918 jsme svůj zrak napřeli obráceným směrem – na Slovensko a na zemi, která teď hledá politicky korektní název – tehdy se jí říkalo Zakarpatská Ukrajina

a jejím obyvatelům Rusíni. Pak přišla tragédie Židů, odsun Němců a hranice civilizací se pro mnohé posunula k Chebu, navíc tam spadla železná opona. Začalo neustálé osídlování z Východu. Dříve ze Slovenska, nyní z Ukrajiny, Běloruska a Ruska. Hranice země jsou stejné, ale obyvatelstvo se obměnilo. V roce 1995 byly neuvěřitelné historky o oligarchistickém systému v Rusku. Teď dobře víme, o co jde. Východní svět je zaměřen na rodinu, rodáky, spolužáky. Je vztahový. Nikoli nutně špatně. Méně se tam hledí na demokratický stát. Mnoho našich politiků do zemdení v posledních letech řešilo Rusko, co klíčového probíhalo v Bruselu, jsme řešili pozdě a málo. Jen jsme hýkali blahem z dotací, které nám zaplatily řadu budov, ale proměnily stát.

Tohle vše teď probíhá na steroidech. Naše populace bude ještě více slovanská, s větší úctou k „těm nahoře“, budeme hodně myslet na Moskvu a Kyjev. Více se bude přerozdělovat a klíčové bude být na správném místě a něco také sobě přerozdělit. Je teď těžké odhadovat krátkodobé efekty v hodnotě HDP či inflace. Jisté ale je, že se budeme více vzdalovat západním zemím. Mnohé nechápou naše zaujetí válkou na Ukrajině, jako my jsme nechápali, co to řeší v Libyi. Jenže já chci zpátky na Západ a bojovat o jeho charakter, to je moje válka.

Vladimír Wagner
jaderný fyzik

Na začátku bych zdůraznil, že jsem nečekal, že v Evropě se najde politik, který by zahájil válku v takovém rozsahu, jako to realizoval Vladimír Putin invazí na Ukrajinu. A hlavně bych nečekal, že jej v tom obyvatelstvo podpoří. Vzhledem k tomu, že umím rusky a je možné se díky internetu podívat na projevy

Vladimíra Putina i ruská média, tak je možné si udělat dobrou představu o jejich představách a prezentovaných informacích.

Teď ale k položené otázce. Zaměřím se na oblast vědy a energetiky, o které se zajímám. Ruská věda je v řadě oblastí na velmi vysoké úrovni a zároveň byla intenzivně zapojena do mezinárodních spoluprací a projektů. To, že je tak drastickým způsobem odstřihávána od světa, má velmi dramatické dopady na ni, ruské vědce a celou řadu zmíněných mezinárodních projektů. Už je jasné, že letos nepoletí sonda Exomars k Marsu a otazník visí nad celým projektem. Významně je ohrožena vesmírná stanice ISS i projekt termojaderného tokamaku ITER, na kterých je významná participace Ruska. Pokud vezmu jadernou fyziku, tak nejen Česko zahájilo proces vystoupení ze Spojeného ústavu jaderných výzkumů (SÚJV) v Dubně. I kdyby se po nějaké době situace vyřešila, obávám se, že mezinárodní charakter této instituce už bude ztracen natrvalo. V posledních letech byla velmi úzká spolupráce tohoto ústavu s německou laboratoří GSI Darmstadt. Obě instituce budovaly velké urychlovače NICA v SÚJV a FAIR v GSI Darmstadt, které by se měly vzájemně doplňovat. Oba teď čeká zásadní zpoždění. Je pochopitelné, že ruská věda i vědci doplatí na situaci vyvolanou invazí na Ukrajinu více, ale doplatí na to i světová věda jako celek. Při těchto úvahách těžko zapomenout na utrpení ukrajinských obyvatel, se kterým lze těžko tyto dopady srovnávat.

V oblasti energetiky budou kromě negativních dopadů spojených s tím, že velká část fosilních zdrojů je v Evropské unii dovážena z Ruska a Rusko je na špičce technologií v jaderné energetice, i pozitivní dopady. V Evropské unii i u nás se snad konečně začne energetika řešit racionálně, a ne z pohledu zelených ideologií. Západní svět se tak nejen v jaderných technologiích bude konečně snažit dostat na čelo technologického rozvoje a budovat racionální energetický mix přizpůsobený podmínkám jednotlivých regionů. Připomeňme, že vybudování velmi úspěšné francouzské energetiky založené na jaderných zdrojích bylo důsledkem ropné krize v sedmdesátých letech. Opět se tak snad vrátí důraz na bezpečnost a udržitel-

nost energetiky, která je základem bezpečnosti, ekonomické i životní úrovně.

Jindřich Rajchl
politik, advokát,
podnikatel a aktivista
proti kovidismu

Přestože se jeví jako vysoce pravděpodobné, že válka na Ukrajině za pár týdnů skončí, její následky budou významně ovlivňovat život v České republice i v celé Evropě ještě po mnoho let. Nikoliv důsledku války samotné, nýbrž z důvodu agendy, jež EU a naše vláda pod záminkou vojenského konfliktu a „ohrožení bezpečnosti České republiky“ za nadšeného mávání žlutomodrými barvami prosadí. V oblasti lidsko-právní akcelerovala ukrajinská krize zcela bezprecedentní útok na jedno ze základních lidských práv, jímž je právo na svobodu projevu. Blokáce 29 webů bez jakéhokoli právního základu (nadto v symbolický den 25. února) je nejráznějším vykročením směrem k cenzuře nepohodlných názorů za celé období od roku 1989 až doposud. Kdo bude za dezinformační médium považován příště? Nebude to zítra ten, kdo se otevřeně staví proti covidismu? A pozitivně ten, kdo nesouhlasí s globalistickou agendou klimatické změny? Už teď si dovedu živě představit, jak nám ministr Rakušan sděluje, že přece klimatické změny způsobily tornádo na Moravě, a kdokoliv je tedy zpochybňuje, tak ohrožuje bezpečnost české republiky a musí být neprodleně umlčen.

Nu a druhým zásadním aspektem budou náklady na řešení mohutné migrační vlny ukrajinských běženců. Systémy, které jsou již dnes na hraně (zdravotnictví, školství sociální péče), nejsou schopny pojmout nápor minimálně půl milionu příchozích jedinců. V kombinaci s obdobím systematického ničení naší ekonomiky v rámci covidistické agendy a zvyšující se cenou energií v důsledku sebedestruktivní politiky EU, nás čeká ekonomická a sociální krize nedozírných rozměrů. A současná vláda denně improvizujících alibistů bez náznaku jakékoli koncepce, nemá nejmenší šanci tuto krizi zvládnout a alespoň částečně ochránit občany ČR před jejími dopady.

Petr Macinka
Institut Václava Klause

Kromě fatálních ekonomických a politických dopadů se děsím hlavně dalšího rozdělení společnosti a pokračujícího nárůstu psychické tyranie moralizátorů všeho druhu. Vnímání něčeho tak silného, jako je válka, často obnažuje lidský charakter a zesiluje projevy jeho vad.

Válku nemůže mít rád žádný dobrý člověk. Nikdo nemůže souhlasit s tím, co se v ní děje – zejména obyčejným a nevinným lidem, do jejichž okolí dopadají bomby. Mnoho dobrých lidí se za války automaticky nezištně zajímá o možnost, jak by sami mohli být nápomocni těm druhým, válkou přímo zasaženým. Tito lidé chtějí primárně pomáhat. Vědí, že není důležité být u toho vidět, natož se tím chlubit.

Jenže ne každý se ke světu staví citlivě a altruisticky. Nepochybuji o tom, že řada lidí se z této války ve skrytu své duše raduje. Tito – zlí – lidé se záměrně předhánějí v hlasitých odsudcích a v projevech nenávisti vůči agresorovi (Putinovi), téměř jako při slavných „Two Minutes Hate“ z románu 1984. Ve skutečnosti jim však o životy Ukrajinců (ani o životy nikoho jiného) nejde. Proudem ostrých slov na straně jedné, ale i falešných aktivistických frází o nutnosti „hned všeho nechat a pomáhat“ na straně druhé si pouze vyrábí prostor pro to, aby v něm následně mohli onálepkovat své dlouholeté vnitřní ideologické nepřátele a konečně si s nimi vyřídili účty. Uprchlíci jsou jejich rukojmí, zatímco Putin je pro ně spásou – bez něho by sotva kdy dostali tuto úžasnou možnost šmahem označit každého, kdo odporuje jejich levičáckému vidění světa, za slouhu Kremlu, kterého je třeba okamžitě umlčet (anebo rovnou upálit).

Tato válka přináší vítězství Přetvářky, která je za daných okolností cennější než Pravda. Tato válka přináší také vítězství Nenávisti, která je pro mnohé najednou výhodnější než Lásky. ■

NABÍZÍME

Stát na svém

Jiří Weigl touto svou publikací po sedmi letech navazuje na svou předcházející knihu *Bez iluzí o světě kolem nás* (nakl. Fragment, Praha 2014), která pokrývala dlouhé patnáctileté období 1999 až 2014. Dnešní kniha obsahuje jeho texty za posledních šest let. Je to 55 textů – hutných, jasných, myšlenkově bohatých, vypointovaných. Autor v nich jde se svou kůží na trh. Nejsou to ústupky dobovému vkusu, spíše naopak. Jiří Weigl si – bez ohledu na to, odkud fouká vítr – pořád stojí na svém.

Klíčem ke knize je – jak autor sám říká – nejen obsah textů, ale už jejich samotný výběr. Ten odráží hlavní témata dnešní doby – západní „kulturní“ revoluce, Gréta, Brexit, Rusko, Čína, migrační plán Evropské komise, covid a mnohé další.

Stát na svém. Jiří Weigl, Praha, Institut Václava Klause 2022, ISBN 978-80-7542-082-4.

240 stran, brožovaná, 200 Kč

objednávky na: www.institutvk.cz

